

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik

Letnik III, Številka 3, Marec 2002

Pozdravljeni!

Tokratna številka mesečnika prinaša, poleg rednih rubrik, zapisnik letošnjega občnega zbora in vabilo na izredno zanimivo mesečno predavanje, kjer nas bo predavatelj seznanil z najnovejšimi dognanji na področju osnovnih delcev, katerih lastnosti lahko odločilno vplivajo na usodo celotnega Vesolja.

Aram, aram_karalic@yahoo.com

Zapisnik občnega zbora ADJ 22.1.2002

Prisotni: Marko Pust, Stane Slavec, Jure Skvarč, Javor Kac, Mirko Kokole, Zorko Vičar, Nikola Štritof, Mihaela Triglav, Uroš Čotar, Urška Pajer, Igor Grom, Biba Grom, Aleš Berkopec, Borut Jurčič-Zlobec

Delovno predsedstvo: Uroš Čotar (predsednik), Mihaela Triglav (članica), Urška Pajer (zapisničarica)

Dnevi red

1. Poročilo o delu društva v letu 2001 (Mare Pust) glej prilogo

Kratek povzetek priloge:

- Mihaela dobro organizirala IMC,
- natiskano razširjeno poročilo s tabora,
- opravljeno veliko dela na observatoriju,
- redna mesečna predavanja,
- redni Mesečnik,
- nova oprema na observatoriju,
- začetki knjižnice v društveni sobi,
- pojavljanje v medijih.

2. Poročilo o obiskih na observatoriju in večjih posegih na njem (Igor Grom) glej prilogo

Kratek povzetek priloge:

- observatorij je bil obiskan 47 dni,
- vložili smo od 200 do 250 delovnih ur,
- opazovalnih ur je bilo okoli 100 + Niko in Igor skupaj okoli 180 ur,
- dokončana kupola za Meada,
- postavljen steber za telematorja,
- zadelana luknja med drvarnico in spalnico,
- popravljena cesta,
- priprava drv za kurjavo.

3. Finančno poročilo (Stane Slavec) glej prilogo

Kratek povzetek priloge:

- stanje 1. 1. 2001 689.461,43,
- prilivi v letu 2001 1.086.014,45,
- odlivi v letu 2001 1.324.101,39,

- stanje 31. 1. 2002 451.374,49.

4. Inventarno poročilo (Urška Pajer, Borut Jurčič-Zlobec) glej prilogo

Kratek povzetek priloge:

- nova oprema: namizna lučka, okularji za C-8, tiskalnik Epson Color, UPS,
- za odpis: body fotoaparata Kiev C6, računalnika 286 in 486, televizor ČB, stari tiskalnik, 6 železnih postelji,
- izposojeno od AGO: focal reducer, fokuser.

Na poročilo se podpiše tudi Niko Štritof, ki je največ naredil pri inventuri.

5. Izvolitev novih članov IO in predsednika

- Iz IO sta izstopila Mare Pust in Aram Karalič. Za nova člana sta bila predlagana Bojan Dintinjana in Aleš Berkopec. Predlog je bil sprejet z večino.
- S predsedniškega mesta je odstopil Mare Pust. Za novega predsednika je bil predlagan Borut Jurčič-Zlobec. Predlog je bil sprejet z večino.

6. Določitev članarine za 2002 Predlagane so bile naslednje članarine:

- 1000 SIT za nove člane,
- 8000 SIT za zaposlene,
- 4000 SIT za vse ostale.

Predlog je bil sprejet z večino.

7. Razno

- Mare Pust je predstavil delo skupine za spremljivke ter svoje delo,
- Niko Štritof je pokazal CCD posnetke,
- Jure Skvarč je povabil k sodelovanju pri delu na observatoriju na Črnem vrhu člane, ki bi se radi ukvarjali z opazovanjem, programiranjem ter organiziranjem opazovanj.

Urška, urska_pajer@yahoo.com

Planeti v Marcu

- ★ **Merkur** je viden v prvi polovici meseca zjutraj, ko v ozvezdju Kozoroga vzhaja približno eno uro pred Soncem.
- ★ **Venera** je marca Večernica; v ozvezdju Rib sprva zahaja eno uro za Soncem, konec meseca pa uro in pol za Soncem.
- ★ **Mars** je marca viden zvečer v ozvezdju Ovna; zahaja okoli desetih.
- ★ **Jupiter** je viden do zgodnjih jutranjih ur. Sprva

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek, 19. 3. 2002 ob 18^h v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

ZGODBA O (NAJMANJ) TREH NEVTRINIH, o številu osnovnih delcev in o usodi Vesolja

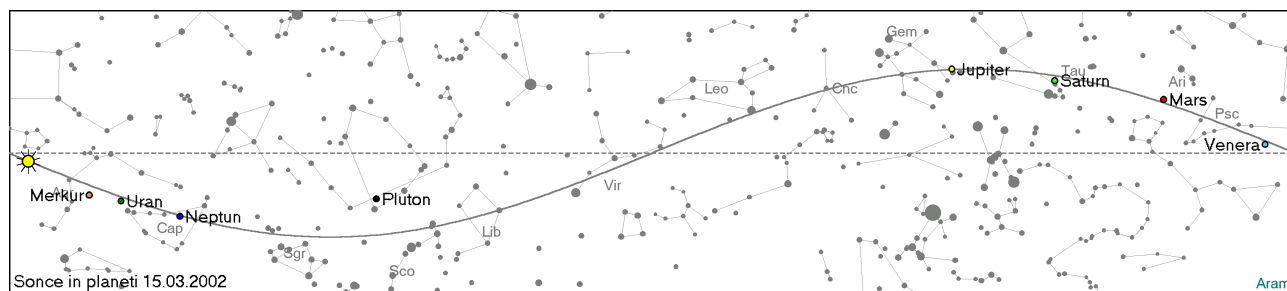
doc. dr. Tomaž Podobnik

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za matematiko in fiziko
Institut "Jožef Stefan", Odsek za eksperimentalno fiziko osnovnih delcev

Nevtrini so poleg kvarkov in nabitih leptonov osnovni gradniki Vesolja. Čeprav v naši okolici in tudi v nas samih kar mrgoli nevtrinov, so nekatere njihove lastnosti le površno raziskane, saj so električno nevtralni in izmed štirih osnovnih sil občutijo le šibko silo. Šele meritve nevtrinskih oscilacij v zadnjih nekaj letih so npr. pokazale, da imajo nevtrini maso. Posledice nevtrinskih mas so zelo daljnosežne. Zaradi njih se občutno spremeni slika mikroskopskega sveta in čisto mogoče je, da bomo za opis potrebovali osnovne delce, ki jih v dosedanji sliki še ni. Kljub neznatnim masam pa nevtrini zaradi svoje velike gostote lahko odločilno vplivajo tudi na usodo celotnega Vesolja: od njih je lahko odvisno, ali se bo Vesolje širilo v neskončnost ali pa se bo nekoč ponovno skrčilo v točko, iz kakršne je ob Velikem puku tudi nastalo.

Vabljeni!

Bernard, bernardze@yahoo.com

zahaja okoli pol štirih, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca zaide že pred drugo. Giblje se v ozvezdju Dvojčkov.

- * **Saturn** je v ozvezdju Bika viden v prvi polovici noči; sprva zahaja okoli pol dveh, konec meseca pa že pred polnočjo.
- * **Uran** je viden le na koncu meseca zjutraj, ko v ozvezdju Vodnarja vzide okoli štirih.

Urška, urska_pajer@yahoo.com

Meteorji v marcu

Virginidi – VIR

Virginidi so aktivni od 25.1. do 15.4., sestavlja pa jih več radiantov ob ekliptiki, ki prehajajo eden v drugega. Maksimuma z okrog 5 ZHR lahko doživimo med 28.1. in 10.3., ter 25.3. Konec januarja bo Luna v ščipu (torej prvega maksimuma ne bo mogoče opazovati), 25.3. pa se bo Luna prav tako približevala mlaju. Njihovi pred-

stavniki lahko letijo kar iz velikih območij okrog radianta in so zelo počasni. Radiant se pomika iz Leva v januarju v Devico v marcu, 24.3. se nahaja na $\alpha = 195^\circ$ in -4° . Kljub moteči Luni ob maksimumih, pa se jih v drugih dneh aktivnosti da lepo opazovati – pričakujemo lahko od enega do dva Virginida na uro.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Pridite v društveno sobo!

Društvena soba ADJ se nahaja na Kolodvorski 6 v Ljubljani. Odprta je vsak torek, razen tretjega torka v mesecu, od 18^h do 19^h. Tam se srečamo, si izmenjamo izkušnje in se dogovorimo za skupna opazovanja.

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram_karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI TOREK V MESECU OB 19^h** / prispevkov ne lektoriramo